

Bijlage: Verslag uitvoering 2005 Vernieuwde Toeristische Agenda (VTA)

Acties 1 en 2 Internationaal landen- respectievelijk stedenonderzoek

In de voortgangsrapportage over 2004 (vergaderjaar 2004-2005, 26419, nr. 21) is al gemeld dat deze acties niet worden uitgevoerd omdat de kosten daarvan hoog zijn en de verwachte beleidsrelevantie gering.

Actie 3 Evenementenprogrammering

“De staatssecretaris van Economische Zaken zal in eerste instantie samen met de betreffende gemeenten, het ministerie van OCenW en met de culturele en toeristische instellingen het initiatief nemen voor de opzet van een meerjarige evenementenprogrammering. Daarbij wordt uitgegaan van één groot evenement per twee jaar. Deze aanpak zal voor het eerst op het voorziene Rembrandt-jaar 2006 van toepassing zijn. De voorbereidingen hiervoor zijn reeds in volle gang”.

Eind 2005 is Rembrandt 400 van start gegaan met de opening van de tentoonstelling “Rembrandts moeder” in de Lakenhal in Leiden. Het kernprogramma bevat onder meer de internationale toptentoonstelling Rembrandt & Caravaggio in het Rijksmuseum en het Van Gogh museum, een Rembrandt wandelroute door Leiden en een Rembrandt musical in Carré in Amsterdam. Het evenement Rembrandt 400 is het eerste evenement van de meerjarige evenementenplanning van de VTA en de organisatie van het evenement is een goed voorbeeld voor de komende evenementen. Er is goede samenwerking gerealiseerd tussen de culturele sector en de toeristische sector.

In de nota Cultuur en Economie heb ik samen met staatssecretaris Van der Laan van OC&W aangekondigd dat in 2008/2009 het volgende evenement plaats zal vinden: “Holland Cities of Art” (werktitel). De voorbereidingen voor dit evenement zijn inmiddels gestart.

Actie 4 Kustpilots

“De staatssecretaris van Economische Zaken zal het initiatief nemen om als voorbeeldproject samen met één van de badplaatsen uit te zoeken hoe de noodzakelijke kwaliteitsslag kan worden gemaakt. Elementen daarin zijn een duidelijke identiteit, op het profiel afgestemde inrichting van openbare ruimte, voorzieningen en accommodaties, bereikbaarheid en infrastructuur. Gelet op randvoorwaarden als kustverdediging en natuurbehoud die de (fysieke) ruimte beperken, zal een procesmatige aanpak worden gekozen met meerdere participanten van Rijk, provincie, gemeente en bedrijfsleven. Dit proces dient tevens om een handboek op te stellen dat voor andere badplaatsen als leidraad dienst kan doen”.

In 2004 zijn de vier pilot-badplaatsen Ameland, Zandvoort, Noordwijk en Cadzand voortvarend aan de slag gegaan. De projecten die op basis van de ingediende plannen van aanpak zijn uitgevoerd hebben ertoe geleid dat:

- De eerste fase van de pilot Ameland is afgerond met de presentatie van een toeristisch actieplan, dat in een interactief proces tussen ondernemers en gemeente tot stand is gekomen. Partijen hebben vertrouwen in de wijze waarop het proces tot nu toe is gevoerd en verwachten met de afronding van een aantal vervolprojecten in 2006 de voorwaarden te hebben geschapen voor een gezonde toeristisch-recreatieve ontwikkeling. Samenwerking blijkt het sleutelwoord voor het succes van deze pilot.
- In Zandvoort is na jarenlange discussie het Ruimtelijk Functioneel Plan vastgesteld. Naar het zich laat aanzien zal het komende jaar de tweede fase van het project Middenboulevard kunnen starten. Dat zal moeten resulteren in modellen voor samenwerking, voor het inrichten van een exploitatiemaatschappij, voor projectinrichting evenals een communicatieplan.
- In Noordwijk is in 2005 een corporate marketingplan opgesteld in combinatie met een marktonderzoek naar nieuwe toeristische functies. Parallel hieraan heeft de gemeente Noordwijk een beeldkwaliteitplan op laten stellen vanuit de achterliggende gedachte dat de

ruimtelijke kwaliteit van de badplaats een impuls nodig heeft om ook in de toekomst een badplaats van allure te kunnen blijven.

In het kader van de VTA kustpilot concentreert Noordwijk zich op de aanpak van de twee toeristische polen aan de Koningin Wilhelminaboulevard: Vuurtorenplein en Palaceplein.

Voor beide projecten geldt dat de verbetering van de ruimtelijke kwaliteit hand in hand gaat met de maatregelen die nodig zijn in het kader van de kustverdediging.

- De pilot Cadzand Bad concentreert zich op het realiseren van Publiek Private Samenwerking (PPS). In 2005 is het Ontwikkelingsplan opgesteld. Na instemming door de gemeenteraad is de initiatieffase afgerond. Het ontwikkelingsplan voor Cadzand Bad staat overigens niet los van andere plannen die vanuit de gebiedscommissie West Zeeuws Vlaanderen zijn opgesteld. Bijzonder punt van aandacht daarbij is de afstemming met de uitgangspunten van het Nationaal Landschap. Een belangrijk onderdeel voor de uitvoeringsfase is het daadwerkelijk effectueren van de samenwerking tussen de beoogde publieke en private partners.

Actie 5 Zakelijk reisverkeer

“Tezamen met NBTC en de Vereniging van Nederlandse Congres- en Vergaderbelangen (VNC) zal de staatssecretaris van Economische Zaken analyseren hoe de positie van Nederland verbeterd kan worden. Elementen daarin zijn de internationale ontwikkeling in accommodaties en de overheidsbemoeienis daarbij, de ontwikkeling in aantal en soorten congressen, beurzen en tentoonstellingen en de belangrijkste randvoorwaarden die meespelen in de beslissing over de bestemming. Deze analyse moet leiden tot een plan van aanpak om met gerichte inzet van kennis en middelen het zakelijk reisverkeer een hogere bijdrage te laten leveren aan de beleidsopgave. Daarbij wordt onder meer ten doel gesteld om Nederland in 2010 naar een plaats bij de eerste zes op de internationale ranglijst van congresbestemmingen te laten stijgen”.

Binnen de doelstelling om zoveel mogelijk buitenlandse gasten naar ons land te trekken, is er bijzondere aandacht voor de zakelijk gast. Enerzijds omdat deze markt een deels specifieke benadering behoeft, maar ook omdat deze groep vanwege het bestedingsniveau zeker de moeite waard is. Het bestedingsniveau van de internationaal congresbezoeker aan ons land ligt maar liefst drie keer zo hoog als dat van de toeristische bezoeker aan ons land.

De outputprestatie voor de congresmarkt is een stijgend marktaandeel van 17,4% in 2003 naar 18% ultimo 2009. Het marktaandeel is daarbij gedefinieerd als ons aandeel in internationale congressen binnen de Noordwest Europese benchmarklanden. De afwijkende periode waarin deze outputnorm gemeten wordt, is vanwege de lange voorbereidingstijd bij congreswerving.

Om tussentijds vinger aan de pols te houden is in het prestatiecontract met het NBTC opgenomen dat er voor de periode tot en met 2006 een plan van aanpak wordt opgesteld.

In 2005 heeft het NBTC een plan van aanpak voor de congresmarkt opgesteld, dat in november jongstleden door mijn Ministerie is goedgekeurd. Onderdeel van de aanpak is de succesvolle Showcase, waarbij zogenoemde meetingplanners uit de ons omringende landen worden uitgenodigd om kennis te maken met de congresmogelijkheden van ons land.

Actie 6 Toeristisch monitoringsysteem

“De staatssecretaris van Economische Zaken zal het initiatief nemen tot het laten opzetten van een toeristisch monitoringsysteem. Een dergelijk systeem zal een continu en actueel beeld moeten leveren van de ontwikkelingen in het reisverkeer. Het dient kerncijfers aan te leveren die beleidsontwikkeling, meetbaarheid en bijsturing van de geleverde inspanningen mogelijk maken. Het systeem dient eenduidig, eenvoudig hanteerbaar en flexibel te zijn en aan de behoefte te voldoen”.

In 2005 is door het NBTC het onderzoek Statistiek Inkomend Toerisme gestart, een groot onderzoek onder buitenlandse toeristen in Nederland. Dit onderzoek wordt in 2006 opgeleverd en levert een goed

inzicht in het gedrag en motieven van buitenlandse gasten in Nederland. Daarmee levert dit onderzoek belangrijke input voor een succesvolle promotie van ons land.

De toeristische monitoring in Nederland is adequaat. De noodzakelijke cijfers voor beleid zijn aanwezig. Daarnaast is er op niveau van stedelijk toerisme ook een goede ontwikkeling: de vier grote steden hebben onderling de monitoring verder op elkaar afgestemd en ook een aantal middelgrote steden hebben meerjarenafspraken gemaakt over samenwerking op het gebied van stedelijk toeristische monitoring.

Actie 7 Senioren

“De staatssecretaris van Economische Zaken zal onderzoek uit laten voeren naar de betekenis van het seniorensegment. Kern hiervan zullen zijn de socio-demografische en inkomensontwikkeling, behoeften, voorkeuren en besluitvormingsprocessen op vakantiegebied. Het onderzoek zal zich richten op senioren in zowel het buitenland als in Nederland. Meer in algemene zin wordt in dit onderzoek ook gekeken naar de mogelijkheden van substitutie van buitenlandse voor binnenlandse vakanties”

In ons land stijgt het aantal relatief gezonde, kapitaalkrachtige, reislustige senioren in 2020 met 40%. Het reële besteedbare inkomen van de totale groep senioren neemt ruwweg toe van 37 miljard Euro nu tot 65 miljard Euro in 2020, bijna een verdubbeling. De economische sectoren en diensten die zich richten op producten en diensten voor senioren hebben dus een enorm groeipotentieel. Er is veel informatie beschikbaar over hoe het toeristische bedrijfsleven kan inspelen op deze groeiemarkt en in overleg met het bedrijfsleven is dan ook besloten af te zien van aanvullend onderzoek.

Het overleg dat ik in november had met de sector ging voor een belangrijk deel over het innovatieve vermogen van de sector en het inspelen op groeiemarkten als de seniorenmarkt. Bijvoorbeeld in Zeeland waar door ondernemers en zorginstellingen succesvol wordt samengewerkt op het snijvlak van recreatie, ‘wellness’ en zorg. Ik heb met het PTR afgesproken dat in de loop van 2006 gezamenlijk de goede voorbeelden op dit gebied worden uitgedragen.

Actie 8 Toeristische informatiestructuur

“De staatssecretaris van Economische Zaken zal tezamen met NBTC en de VVV’s bekijken op welke wijze de tekortkomingen in de huidige informatie-infrastructuur opgelost kunnen worden”.

Een groep experts op het gebied van toeristische informatievoorziening heeft begin 2005 een analyse gemaakt van de ontwikkelingen in de toeristische informatiestructuur. De conclusies zijn in een brief aan de Kamer gezonden (vergaderjaar 2004-2005, 26419, nr. 26). Nu is mijn ministerie bezig om samen met het Interprovinciaal Overleg en het NBTC de koppeling tussen de landelijke database en de provinciale databases aan te brengen. Een van de conclusies van de analyse is dat het kleinschalig toeristisch-recreatief aanbod momenteel onvoldoende vindbaar en boekbaar is via het internet. Het Platform Toerisme en Recreatie deelt deze conclusie en stelt daarbij dat het probleem op regionale schaal moet worden opgelost: de regionale toeristische organisaties spelen hier een belangrijke rol. Een aantal regionale VVV’s heeft het kleinschalig aanbod goed georganiseerd. Deze best-practices zullen middels een brochure worden uitgedragen naar de andere regionale toeristische organisaties.

Actie 9 Toeristenbelasting

“De staatssecretaris van Economische Zaken zal de gegevens uit het Feitenonderzoek Toeristenbelasting inbrengen bij het te formuleren kabinetsstandpunt over de toeristenbelasting. Dan zal ook moeten blijken of een nadere verdieping van de relatie opbrengsten-uitgaven noodzakelijk én mogelijk is. In het komende Continu Vakantie Onderzoek (CVO) wordt aandacht besteed aan de relatie tussen belastingheffing en bestemmingskeuze”.

In het Algemeen Overleg over toerisme in maart 2005 is de toeristenbelasting uitgebreid aan de orde geweest. Er zijn twee moties aangenomen over de toeristenbelasting. De motie van lid Schreijer-Pierik over nadere voorstellen voor vermindering van de administratieve lasten voor de horeca en de verblijfsrecreatie, heeft invulling gekregen met het Actieplan Horeca dat ik in 2005 naar uw Kamer heb gestuurd (vergaderjaar 2005-2006, 29515, nr. 102).

Overeenkomstig de motie van de leden Örgü en Aptroot is de toeristenbelasting betrokken bij het onderzoek naar het gemeentelijke belastinggebied van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (vergaderjaar 2004-2005, 26 213, nr. 17). Op dit moment verkent dat Ministerie de mogelijkheid om de toeristenbelasting samen te voegen met de forensenbelasting tot verblijfsbelasting. De uitkomst hiervan wordt nog voor deze zomer verwacht.

De door mij aangekondigde Handreiking voor gemeenten waarmee zij transparantie kunnen bieden over de uitgaven aan toerisme, is sinds begin dit jaar via de VNG verkrijgbaar.

Actie 10 Handelsmissies

“De staatssecretaris zal de synergie tussen de beleidsterreinen toerisme, handels- en exportbevordering en buitenlandse investeringen vergroten, onder meer door het beter benutten van de handelsmissies om Nederland te promoten als toeristische bestemming. Onderdeel daarvan zal ook zijn het verbeteren van de exportmogelijkheden van het aan toerisme gerelateerde bedrijfsleven”.

Bij de verschillende handelsmissies in 2005 stond toerisme op de agenda: naar China (januari), India (oktober) en Brazilië (november). Het toeristische bedrijfsleven en het NBTC namen deel aan deze missies. Tijdens de handelsmissie naar China heb ik het NBTC kantoor in China geopend en om in India Holland te promoten heeft het NBTC een marketingbureau ingeschakeld. Deelnemende bedrijven, stedelijke marketingorganisaties en het NBTC hadden gedurende de handelsmissie naar India gesprekken met ruim 90 touroperators.

Actie 11 Communicatie subsidie -instrumenten

“De staatssecretaris van Economische Zaken zal samen met de brancheorganisaties bekijken op welke wijze via betere communicatie en informatieverstrekking, bijvoorbeeld via een brochure, de bekendheid van het instrumentarium voor ondernemers kan worden verbeterd”.

Op 30 november vorig jaar heb ik samen met de voorzitter van het PTR het toerisme-portaal geopend. Op www.toerisme.ez.nl is informatie te vinden over het toeristische beleid van het ministerie en bevat het handige doorlinks naar organisaties als bijvoorbeeld het NBTC en de brancheorganisaties in de toeristische sector. Ook is er een doorlink met subsidieshop.nl, de site waarop alle overheidssubsidies bij elkaar zijn gebracht.

Actie 12 Prestatiecontract NBTC

“De staatssecretaris zal met NBTC een nieuw prestatiecontract afsluiten. Daarin zullen afspraken worden gemaakt over de doelstelling en de uit te voeren activiteiten van NBTC. De in deze agenda geformuleerde prioriteitstelling zal hierin tot uitdrukking komen.

Om de beleidsinzet beter te kunnen volgen zal in overleg met NBTC een nieuwe prestatie-indicator worden ontwikkeld. Bij de ontwikkeling daarvan zal ook gebruik gemaakt worden van de resultaten van een te houden vergelijkend onderzoek onder een aantal relevante buitenlandse bureaus voor toerisme. Die studie zal zich richten op aspecten als beleid, organisatievorm en efficiency, marketing en (co)financiering.”

In juli 2004 heb ik een nieuwe subsidieafpraak gemaakt met het NBTC. De prestatienorm in de subsidierelatie betreft het aantal inkomende toeristische en zakelijke bezoekers (in termen van aankomsten in Nederland). Daarbij wordt ons land vergeleken met België, Denemarken, Duitsland en het Verenigd Koninkrijk.

De prestatienorm 2004-2006 voor NBTC gaat uit van jaarlijks 1% extra groei van inkomend bezoek aan ons land ten opzichte van de gemiddelde groei van de voorgenoemde concurrenten in noordwest Europa. Het marktaandeel inkomend bezoek van Nederland in NW Europa stijgt dan van 13,7 % in 2003 naar 14,0% in 2006.

In september 2005 zijn de cijfers beschikbaar gekomen over de marktaandelen over het jaar 2004¹. Daaruit blijkt dat ons land, ondanks de groei ten opzichte van 2003 van 3% extra aankomsten van

¹ Marktaandelen over 2005 worden in september dit jaar vastgesteld.

buitenlanders, in marktaandeel is teruggezakt van 13,7% naar 13,5 %. Door flinke groei van buitenlands toerisme in Duitsland en vooral Engeland lag de gemiddelde groei bij onze vier concurrenten namelijk hoger.

In de subsidieafpraak met het NBTC is een hardheidsclausule opgenomen ten aanzien van ontwikkelingen in negatieve en positieve zin die een substantiële invloed hebben op de prestatiescore, maar het NBTC niet aan te rekenen zijn. Voor het jaar 2004 heeft het NBTC twee ontwikkelingen aangedragen die een negatieve invloed hebben op het Nederlands marktaandeel, namelijk een extra budget voor VisitLondon van £ 13,9 miljoen en de relatief snelle groei van de lowcost vliegverbindingen in het Verenigd Koninkrijk en Duitsland. Na het inwinnen van een extern advies, heeft mijn ministerie besloten het NBTC de gevraagde correctie van 0,3 procentpunt toe te kennen.